Година II | Четвртак, 4. септембра 1943. год. | Број 147.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Излази СРЈЕДОМ и СУБОТОМ. — Уредништво и администрација Његошева Бр. 7. — Рукописи се не враћају. — Телефон Уредништва број 64 — Претплата: мјесечно Lit. 8—; — Појединн број Lit. 1

НОВИ ИТАЛИЈАНСКИ ЛИБЕРАЛИЗАМ

Послије ликвидације тоталитарног режима италијански народ се сада налази пред новом стазом, којом удара, потпуно увјерен да ће уз усурсрн бољој будућности, у којој ће бити слободан да своје интересе и социјалне мјере, што су данас у њене шиљеле два деценија под притиском једног вјештачког система, исполи и да се за њих, у границама уставне слободе, залаже, ширећи разумијевање и одобравање маса.

При просуђивању ситуације не смије се заборавити да је италијански народ политички врло млад, јер је у својој задњој нацији проживио збрчене тек седамдесет и три године, те да је према томе био присиљен на чрезмјерни скок да би се попео на разину европске заједнице, чији је саставни дио, као цјелина, одједном постао. Народи зрију према својих генерација. Еволуцију се не може наметнути законом или силом. Зато нови либерализам, ко јему италијански народ теми, мора да држи у виду све социјалне неопходности, помоћу којих се сваки народ усавршава. Треба, стога, створити једну неслоњену политичку кичму, која ће народу пружити могућности да живи сабран и спокојан до потпуног сталожења Европе и свијета, што неће — бар у социјалном погледу — тако брзо наступити и послије завршетка рата. Треба створити оно што се нека вало крхко, а што, у уједрби, можда фали и овој нашој заједници, која је послијепних година доста лутала, тражећи своје потребно усталење и свој неин ходни друштвени мир.

Ово је први задатак италијанског либерализма, око којег сва старана садашње владе морају бити увјерена, да се погоди правац, да се тачно одабере правн пут, који ће водовлити народ, који се непо кок дочекао могућности да даје одушак својим идејама, своји аспирацијама и свом добронамјерном политичком полету.

Национална свијест може се изградити само преко једне здраве политичке стратегије, чији програм мора маса, истинским уједињењем, усвојити и спроводити. И у сукобу на политичко-социјалном полу са осталим странкама, скупоцјеном полемичком анализом, одбацити и послиједњу предрасуду, која може да на ма који начин и у ма каквом моменту, напрми лични или егоистичкн карактер. Странчки програм мора бити бистар као и друјо који са претпоставља, јер, кајсар, у свакм покрету најчешћи и најбољи гарантија за успјех лежи у руках човјека или људи који предводе. Они могу да сваки поиђахан вјешторе како у хировитим експериментн, тако и у конструктивним и по питнини напредак. Стаго најарије те луде треба створити.

Чишћу италијанску штампу опажа се да се свесрдно пружа експоненти ног либерализма, јер су људи од прије двадесет година прешне стари да поново уђу у руке кормила новог брода, који је разумним ударцем, а још разумнијим вла данем маса, стигао, послије југословинске присилне лутње, у спокојну пјану, да се грби, окрнсн, осјвежи и да помоће да спонтчку пјанину са своје окуситене валубе, по којој су ужнвали сунце и благодеи невјешти и неискусни мјорнари.

Људи не искрснуи и доби не до нгражаја, али са свог политичког подножја не сиају крмјнјенни очи сјајну Хеелову изјаву да је „народ онај дио нацнје који не ина што хоће". Италијанскн народ мора да је свијестан за чим тежи, а шта сиса треба да ради руководи принципи чести да би, могао да учини и ја ни своју заслужену слободу. Да се тај принципи одржи, као стуб либералног програма, треба примјенити и онај други, који ирелаћа и диже луде по својим особинама, по својој стварној способности и по својим необичним душевним одликама. Број је сиредан — квалитет је неопходан. Само дикшитирна елите може народу по штедити комшнеке и зреле и може га повести путем свеошћег материјалног и моралног просперитета, ирекн којега се улази у цвиилизовану заједницу као позитивни фактор универзалног прогреса

Много аналогних тачака има у размаиру штампу италијанске либералне еволуције са овом нашом заједницом, која се такође налаи пред дјелнкатном дилеиом. Или ако се држи у виду интерес онаабоне, пут економско сну јалне стиуктуре др жавне заједнице посиаје врло јасан. Тај ојам ни у ком случају не може бити означен црненим амблемом, који неумољиво и бијелно вуче за собом крв и породаваае оне слободе, коју људи од по-

ПАПИН ТОПЛИ АПЕЛ НА РАЗУМ И ЧОВЈЕЧНОСТ

Операције у Месинском мореузу — Концентрација њемачких резерви у Русији

Нема америчке хране за окупиране крајеве

Сјеверноамерички министарство исхране објавило је да није у могућности да додјели нити најмање количине намирница за помоћ окупираним територијама, не прибјегавајући многобројним ограничењима національне потрошње и смањења снабдијевања по закону о вајну и мајну, које се отпрема у Енглеској и Русији. Акција помоћи, коју је Рузвелт протектирао са мајером да опонаша Хуверову иницијативу из прошлог рата, мора на тај начин одустати од свог циља.

Канада остаје вјерна британској круни

У једном свом допису на Квебека напада лондонски лист „Дејли Мејл" сјеверноамерички вијешнике, тврдећи да ће Канада сматрати штетнима неке сугестиије Сједињених Држава према којима би та земља имала уђе у саставу Сјеверноамеричке конфедерације. Енглески лист јавља да је градоначелник Квебека, говорећи сјеверноамеричким новинарима, поново истакао апсолутну вјерност Канаде британској круни; изјавивши дословно: „Имате довољан број авиједа на вашој вастави. Ми изјављамо остати ово што јесмо".

Рат до године 1945

Предвиђања у Рузвелтовој околини

(Вашингтон) Један Рузвелтов утицајни савјетник Харн Хопкинс изјавио је да се рат према његовим рачунима неће моћи свршити прије 1945 године. Ова изјава за Англеској не изгледа ентузијастичка. Рузвелт је би иначе требало рачунати са још пет година рата. У вези са годишњом снагом Осовине изјавио је он да се и поред бомбардовања ратне производње у њемачкој Осовине иста смањила за највише 10%.

Медитерански фронт

Посљедњи италијански билтен

Врховна команда јавља:

Непријатељ којему су прошлих дана одбијени сви појединачни покушаји искрцавања, отпочео је ноћас операције чишћења острва противника. Јабрјске обале мјесинског мореза, њемачки авиони су успјешно напали конвоје у пловидби и бродове у британској луци.

Формације противничких авиона бацили су многобројне бомбе на Болзано, Тренто, Болоњу и околину Напуља, задавши нарочиту штету Болоњи. Јуче је англо-америчка авијација изгубила укупно 35 авиона: 7 су оборили италијански, 19 њемачки ловци, 6 одбрамбена артиљерија а 3 противавионска оружја са моторних сплавн. Посљедњих дана није се на својих мисија вратило 6 наших авиона.

Генерал Амброзио, с. р.

ДИРЉИВИ ГОВОР NJ. SV. ПАПЕ ПИЈА XII

У сриједу, и 13,15 часова, упутио је Светој Отац Papa Pij XII преко радија сљедећу поланицу:

„Прошле су четири године од оног страшног дана када је почео најстрашнији, најразорнији, најпустошнји рат свих времена, чија визија застрашује сваког ко има у срцима душу и осјећаје човјечности. Предвиђајући тако универзалну несрећу, коју је пријетила великој људској породици, упутили смо неколико дана прије избијања непријатељства на дан 24. августа 1939. године, управљајући ка народима топли поздрав и молећиво упозорење „Ништа губитака, ништа није изгубљено са миром. Све може бити изгубљено са ратом". Наш глас је стигао до ушију, али није осјетио умове і није ушао у срца. Дух насиља побиједио је даје слоге і разума. То је била побједа које је била порраз. Данас, на прагу пете године такође і они који су рачунали онда на брзиратним операцијама і хитним побједоносним миром, окрећући поглед на оно што ће окопљена нација у страх ужасбине, осјећају само болове і не виде ништа друго сем рушевина. Многима, којима су шај остаде глуве за наше ријечи, пречазоло ликостно і призор данашњице показује колико је наше упозорење і проricanje одговарало будућој стварности. И оно вријеме су наше ријечи биле надахнуте беспристрасном љубављу за све народе без изузетака і будном бригом за њихово добро. Та ista љубав і ista briga покреће нас и овом тешком і ужасном часу і стављају на наше усне ријечи које теже да користе свима а њкоме да не шкоде, док умољавамо Божји свемоћност да отвори пут добра одлукама људи, а њим рукама leži судбина остаљеног човјечанства. Кроз džinovske borbe spoljašnji ratni dogadaji izmjenjuju se i salivaju ka svojoj kulminaciji tački. Još nikada poziv Svetoga pisma „Naučite se, zemaljske sudije!" nije bio toliko prizivan i hitan kao u ovom času, kada sviva govori tragična stvarnost. Svuda se narodi vraćaju u same sebe da razmišljaju, uperivši pogledе na ruševine. Prava mudrost je u tome da ih se ohrabri i da im se da podrška u njihovim iskušenjima; njihovo obeshrabrivanje pretstavljalo bi mračno zasljepljivanje. O svakoj zemlji narodna duša se otuđuje od kulta nasilja i strahovita žetva smrti i razaranja pretstavlja za njega zastašteni osudu. U svim nacijama raste odvratnost prema brutalnosti metoda totalitarnog rata koji vodi ka prekoračenju svake poštene granice svakog božanskog i ljudskog prava. Ispitije nego kada prodire i razara um i srce naroda simnja: da li nastavljanje rata — i to takvoga rata! — može da se još smatra da odgovara nacionalnim interesima, da li je razumno i može li se opravdati pred hrišćanskom i ljudskom savješću. Nakon tolikih prekršenih ugovora nakon tolikih pogaženih sporazuma, nakon tolikih neostvarenih obećanja, nakon tolikih četka francuske revolucije, žuno brane uroši sreće decenuime nagede.

И као што су загрнуте младе и старије италијанске генерације прије 70 година увјерене у ослобођењу, тако исто сада, нови либерализам што се помаља на политичком попришту суседне Краљевине, мора да све своје снаге паметно усредсреди у здравом јачању већ осигране друштвене подјеле. Пред лицем нашег народа ова логни залатак лебди. Из еволуције и из примјене италијанског либерализма можемо повући корисних поука, за своју непосредну реорганизацију.

Б. БИАЂИ

противуријечних промјена и осјеканина і дјелима, поверјенје између народа је клонуло, пало је тако дубоко да одазиваа срдности і смјелост за свако великодушно рјешење. Стога се обраћамо свима онима који имаju да доведу до састанка і до мирног споразума, а молитвi која izbija iz dubine našeg srca, i velimo im: Pravu siln ne treba se plašiti da bude velikodušna, ona ima uvijek sredstava da se obezbijedi od svakog lažnog tumačenja svoje spremnosti ili volje za smirenje i protiv drugih mogućih posljedica! Ne omotajte i ne zamračujte Istinu, narode za mirom činovima, koji — unijesto da ohrabre povjerenje — još više raspaljuju mržnju i pojačavaju odluku za otpor! Bajte svim narodima opravdani nadu za dostojni mir, koji se trijeba ni njihova prava na život ni njihovi osjeća častі! Pokažite u najvećem stepenu lojalno poklapanje između vaših načela i vaših odluka, između tvrdnji o pravednom miru i činjenicai! Samo tako će se moći stvoriti vedra atmosfera u kojoj narodi, kojima ratna sreća u jednom trenutku nije bila tako naklonjena, mogu vjerovati u preporod i u to da će porasti novi osjećaj prava i zajednice između nacija i izvući iz ove vjere pretrpne posljedice veće povjerenja u budućnost, ne bojeći se da kompromituju očuvanje, integralnost i čast svoje zemlje.

Blagoslovljeni oni koji sa svojom ispravnom voljom pomažu da se spremi teren za kljanje i cvat, za lačanje i sazrijevanje osjećaja istinitosti međunarodnie pravde!

Blagoslovljeni oni, ma kojoj zaraćenoj strani pripadali, koji sa ne manje ispravnom voljom i pogledom na stvarnost saradnju na tome da se prebrodi mrtva tačka na kojoj se danas zaustavila kobna vaga između rata i mira!

Blagoslovljeni oni koji održavaju sebe same i svoje narode slobodne od stege predubjeđenja, od uticaja nesavladiyih strasti, od haotičnog egoizma, od bezakonite pohlepnosti za vlašću!

Blagoslovljeni oni koji slušaju molećive glasove majki, koje su svojoj djeci dale život da bi rasli u vjeri i u plemenitim čiovnovima, a ne da ubijaju i da budu ubijeni! Ona, koji slušaju upućeno kukanje porodica smetno i ranjenih prisilnim ratovanjem, koji slušaju sve uporniju viku naroda koji, nakon tolikih muka, tišenja i žalosti, ne traži za svoj život ništa drugo sem mira, blaženstva i rada!

Blagoslovljeni najzad, svi koji shvataju da se veliko djelo novog i pravog uređenja nacija ne može izvesti ako se ne podigne i ne upravi čvrsto pogled u Boga, pomažući i upravljajući sih ljudskih događaja i najvišeg izvora, čuvara i osvetnika svake pravde i svakog prava!

Ali teško onima koji u ovom strašnom času neće da se podigne da pune srčjesti a svojoj odgovornosti za sudbinu narodi, koji šire mržnju i sukobe među ljudima, koji grade svoju moć na nepravdi, koji ugnjetavaju i muče gotoruke i nevinе! Božji sudjev ih čeka!

Božanstveni Spasitelj, sa njih su usana odjeknule riječi „Blago miroljubivima", ne da prosvjetljuje mračne i narodne vode, da upravlja njihovim mislima, njihovim osjećajima i njihovim odlukama, da ih izvuče i izvana čini jakima protiv prepreka i nepovjerenja i protiv opasnosti na mrtvu put ka pripremi i izvršenju pravednog i trajnog mira. Njihova mudrost, njihova razboritost, njihova snaga volje i njihovi zivi osjećaj čovječnosti mogu da bace zraku utjehe na kređja i suzama oplakani prag pete godine ratovanja, da da žrtvama agresivnog sukoba, povijenima od ugnjetavanja i bola, visoku nadu da se ova godina neće svršiti u znaku tame, pokolja i razaranja, nego da će biti početkom i zorom novog života, bratskog izmirenja, sloge i radinosti! U toj vjeri podjeljujemo svim našim milim sinovima i kćerima katoličkog svijeta, kao i svima onima koji se osjećaju sa nama povezanima u ljubavi i djelu za mir, naš očinski blagoslov.

ИЗ ИТАЛИЈЕ

Рад комисије за питању незаконског богаћења

(Рим) Комисија за подржавање непоштено стечених богатстава рада пуном паром на високо моралном и праведном задатку који јој је влада повјерила. Комисија је надала наређења и упуте за пијену Италију. Може се рећи да су до сада постигнути одлична резултати. Финансијски уреди, квестуре и карабињери блокирали су већ многобројне иметке. На списку погођених налазе се бивши министри, бивши чланови потсекретари, бивши амбасадори. Надзад може се истакнути да се међу најновијим бившим јерарсима, против којих су подувете строге и неодложне мјере са циљем да се сврјеста секвестрја читав њихов иметак, налазе: Роберто Фаринаци, Брандимарте, Едмондо Росони, Буљене Ботан, Акиле Стараче, Бруно Бијаји, Арпинати Тулио, Панети и Пјетро Гадзота. Нарочито је интересантна и злодонесна бива истрага, на основу које се врши секвестрација добара Галеацо Ђана, како оних која су уписана на његово име тако и оних која су уписана на име његове жене Едде Мусолини. Велики дио њиховог огромног иметка је већ секвестриран, док се активно настављ истрага у циљеју Италије.

Операције на Источном фронту

Фиреров Главни стан јавља:

На сектороиа, који су до данас били главни центри одбрамбене борбене дјелатности, надржале су њемачке трупе и јуче жестоке борбе. Енергичним противнападима заустављене су непријатељске снаге у свом надирању на неколико гранака, док су друге одбијене са тешким губицима. Напади формација борбених авиона и обрушавања извршени су нарочито против непријатељских трупа југозападно од Вјазме. У шири Ивирској полуострва потопили су њемачки брзи борбени авиони 1 обалски теретни брод и 1 совјетски патролни брод. Јуче је на источном фронту разорено укупно 120 непријатељских борних кола.

Од 30. августа до 1. септемора разорило је њемачко ваздухопловство 127 совјетских авиона. Један поручник, командант једне ловачке скуадре, оборио је јуче 10 непријатељских авиона.

Западно од Миуса, на сектору Харкова и Сјеверна водиле су се оњ ма даи жестоке борбе. У зони Средњег Доњеца непријатеље су концентрације, састављене од многобројних дивизија одбранних стрја ма, формација борних кола и огромних артиљеријских јединица. По свједочанствима посјетилаца у сектору Воронјежа непријатељ је покушао скраћење фронта, кој је њемачкој команди омогућио да формира нове резерве. На харковском сектору настављају њемачке трупе одговорити у операцијама офензивне природе против непријатељске масе.

Черчил у Вашингтону

Черчил је у пратњи своје супруге стигао у Вашингтон гдје ће бити гост Бијеле куће. Он је саопштио да ће се тамо задржати неколико дана. Функционери Бијеле куће изјавили су да ће Черчил и Рузвелт наставити разговоре о рату, започете у Квебеку. Долазак британског министра претсједника не претставља почетак састанка, него свјешћак разговора започетих у Канади. Рузвелт је дочекао Черчила и његову супругу приликом доласку. Дожавни секретар Кордел Хал изјавио је новинарима да је споразумом са Черчилом у томе да се рада на одржању тројне конференције министара иностраних дјела Велике Британије, Сједињених Држава и Русије.

Разговори, који данас почињу између Черчила и Рузвелта, наводно се тичу односити на сљедеће тачке: Односи са Русијом, политички проблеми у вези са развојем војних операција које се намјеравају навести, проблеми рата које се нарочито тичу Европе. Сматра се да ће Черчил одговорити на Папину посланицу и остати у Вашингтону само два три дана

Још једна марионетска влада

(Лондон) Сазнаје се да се у Лондону ради на стварању данске избјегличке владе или бар одговарајућег комитета сличног влади.

О човјече, да ну разабери се...

Чудна пона, јаси та не бити,
У свијет та оказ'ла нема ...

Позвала је Француска да бесједи реч-ју Краља та чекаше читаво свијет на бесједу чу-ју. Чекао нуја зна он да скоро и вриме шта само говорије а је васкар правио погодно і да та бели Тај вриме претсадник Ла-ваљ поје вриту изјавјоног приказа. Ето зашто прадиа и непријателствија Ламе „Ad extetuit cesaso" шта ма навјеро вриме-ја, ако ниједне друге бар додатностиа-ја. Ја ја ја

ДНЕВНЕ ВИЈЕСТИ

Декретом Њ. Е. Гувернера

а) Постављени су

у Андријевици:

Ђукић М. Бранко, за апаничка дневничара при среском начелству.

на Цетињу:

Пајевић М. Владимир, за чиновничког приправника при Дјеканском тужилаштву; Крунић С. Бранко, за царинског контролора при царинском отсјеку.

у Никшићу:

Радуловић Ј. Марија, за куварицу служитељицу дневничарку при болници.

у Новој Вароши:

Борисављевић Страхиња, за среског начелника.

б) Потврђени у привременој служби:

у Пљевљима:

Лабовић С. Светозар, учитељ основне школе у Ђурђевића Тари; Булатовић М. Михаљ, учитељ основне школе; Перовић А. Велимир, учитељ основне школе у Матаругама.

в) Потврђени у служби на неодређено вријеме

у Подгорици:

Бауковић Гавро, учитељ основне школе у Бјелој.

у Андријевици:

Цудовић Р. Новица, привремени учитељ основне школе при школском надзорништву; Стојановић М. Дјоко, привремени учитељ основне школе при школском надзорништву; Дабетић М. Мило, привремени учитељ основне школе у Љубној Рријеци; Ранчевић С. Владимир, привремени учитељ основне школе у Трешњи.

у Пљевљима:

Билић-Перовић Р. Милка, учитељица основне школе; Шантић Н. Љепосава, привремена учитељица основне школе.

г) Уважена је оставка

на Цетињу:

Бурановићу Н. Душану, аваничнику дневничару V Дирекције Гувернерства.

д) Пенсионисан

у Никшићу:

Павићевић Т. Гаврило, потпрегледник финансиске страже при Одјељу.

ђ) Престала на служба

на Цетињу:

Булатовићу Љ. Владимиру, техничару чиновничком приправнику при среском начелству.

у Пљевљима:

Стевовић Д. Софија, стручној учитељици гимназије.

у Колашину:

Малатовић Стевки, болничарки при болници.

у Новој Вароши:

Поповићу Аћиму, судији среског суда.

У Дежиловом Граду:

Кочовић Војислава Босиа, учитељица женске занатске школе.

у Пријепољу:

Малевићу Г. Маријану, аваничнику среског суда.

е) Пређјештени су

на Рријеку Црнојевића:

Јаредић Ђ. Видосава, болничарка аваничних дневничар болнице у Петровцу, по потреби службе.

у Петровац:

Вучковић Н. Јован, учитељ основне школе у Крушевици (Бар), по молби.

на Цетиње:

Вубица С. Зорка, учитељица основне школе у Његушима, по молби, у школско надорништво.

ж) Пенсионисани су следећи службеници у војсци и жандармерији бивше Југословенске државе:

1) Официри:

Перушица Л. Богдан, пјешадијски поручник; Јовићевић Ђорђе, артиљериски потпоручник; Ковачевић М. Петар, пјешадијски потпоручник.

2) Подофицири:

Делибашић Ј. Драго, пјешадијски водник I класе; Стаматовић И. Велимир, пјешадијски наредник III класе; Божовић М. Никола, граничарски наредник.

3) Војни чиновници и др.

Ивановић С. Марко, пушкар, чиновник VIII групе; Перуновић С. Милутин, војни писар IV класе.

Хелиотропска Колонија на Цетињу

У овој колонији примљено је за септембар 100 дјеце, од којих 50 мушке а 50 женске.

Држите дворишта чисто!

Срески савјетник наредио је да се у интересу здравља грађана одржавају у највећој чистоћи сва дворишта. За обављањене сметлишта Градско поглаварство са свим у граду не расположеве нарочита кола која ће редовно обилазити све куће.

ШКОЛСКИ ЖИВОТ

Трговачка академија у Подгорици

Њен рад у школској 1942/43 г.

Ова школа у току школске године 1942/43 радила је нормално и без прекида, до краја школске године.

У почетку школске године уписано је у сва четири разреда 110 ученика и 93 ученице, свега 203 ђака. У току школске године отпало је неколико ђака, тако да је на крају године остало и оцијењено 103 ученика и 91 ученица, укупно 194 ђака.

У школи је било на раду 10 наставника, од којих 5 редовних и 4 хонорарна.

На крају године, од 1 до 14 јула одбљоен је завршни испит са 36 ђака (16 ученика и 20 ученица) IV разреда. Испитни одбор био је овако формиран: Мијлаиић Исидор, професор школске матуре, као претсједник; Пановић Томица, в. д. директора као потпретсједник; Стојић Душан, професор, Бамбич Рудолф, суплент, Вујорић Едит, суплент и Пајловић Божидар суплент, као чланови.

Испит су положили ови кандидати:

Бошњак Симона Мирко, Васовић Јагошка, Јоханка, Драговић Саксонија Јованка, Брајовић Мићин Алекса, Милићић Блажова Натанаљ, Грозњић Жикина Бранислав, Вујовић Павлов Божо, Шерановић Савова Ђурђина, Ивановић Иванов Марко, Јовановић Пунишин Саво, Фатић Васов Саво, Савићић Мирчетов Драго, Новаковић Васова Видосава, Вукчевић Јованов Јелица, Филиповић Савова Дијана, Васовић Гаврилов Александар, Вујовић Рестов Зарија, Поповић Јаковина Дијана, Вујовић Саксонија Светозар, Гаврановић Мина Анте, Вујошевић Блажова Бисерка, Вукмировић Кокуновић Даница, Перовић Радоје Михаило, Вукчевић Николин Ђорђо, Радовић Блажова Јованка, Вукотић Перов Бранко, Ивановић Радовић Матија, Трифковић Вуксанова Даница и Марић Николина Милосава.

Успјех у школи је према мишљењу директора задовољавајући, он би био много бољи кад би школа располагала са потребним је) стручним наставницима на свију научних предмета.

М.

Митрополит Г. ЈОАНИКИЈЕ У БОКИ КОТОРСКОЈ

Осјећајући жиму потребу да што чешће обиђе овај тако чисти крај своје богомисијаљеме епархије — Боку Которску, Његово Високопреосвештенство Митрополит црногорско-приморски гост. Јоаникије отпутовао је у Боку Которску у суботу, 21 августа. Желећи да на томе апостолском путу посјети што више мјерних синова и кћери Светосавља и обоји их да истрају на богоугоднем путу у оном духом и љуваком добу, у недјељу 22 августа посјетио је Јошницу, гдје је у храму св. Недјеље присуствовао литургији. Г. Митрополит је проповиједао на дневно јеванђеље. Увече је служио молбан Св. Богородици у присуству доста побожних молитвенника.

У четвртак увече 26 августа Високопреосвећени је у храму св. Вазнесења у Топлој служио молбан. Велики број народа присуствовао је богослужењу.

Славни манастир Савина и ове године је о храмовној слави посјећен од великог броја ходочасника. Уочи манастирске славе Високопреосвећени г. митрополит је стигао у манастир, радосно дочекан од манастирског братства, бококоторског свештенства и госта поклонника. На празничној вечери Архијереј је благословио хљебове, а сутрадан на празник Велике Госпође служио у великој цркви архијерејску литургију, уз садјејство бокешког свештенства. Дивну проповијед одржао је о смрти временој и вјечној о узвишености духа над тијелом, да је при крају и ове осудио комунизам, који тако помамно нојиће против свију духовних тековина и по нашем народу немилосрдно хара најдрвеније синове раше мученичке нације. На сами празник г. митрополит је служио вечерњу са отходом — литијом.

Тридесетог августа г. митрополит се враћа у резиденцију.

Исплата привремених принадлежности чиновничких породица у Црној Гори

III Дирекција (финансија) Гувернерства Црне Горе јавља да молбе за исплату привремених принадлежности породицама интернираних активних чиновника може учинити не само бранчи дјеце и малољетна дјеца, већ и родитељи и браћа мљађа од 21 године уколико их је дотични чиновник издржавао и уколико су са њим живјели у заједници (чл. 12 Расписа бр. 031 Гувернерства Црне Горе)

МАЛИ ОГЛАСИ

Своју личну легитимацију, издату ми од стране општине шабачке Св. Стефана, о 12 фебр 204 41 изгубио сам, те је ови оглашавам за неважећу.

ТОДОР П. МИТРОВИЋ
3-3 Прћево — Св Стефан

Изгубио сам своју личну легитимацију, издату ми од стране Градског поглаварства у Подгорици под бр.ј 4790, те исту оглашавам за неважећу.

3-3 РАДОВИЋ МИЛОВАН
Љуб вић ул 27 — Подгорица

Своју личну легитимацију ор. 10 серија „Г", издату ми од стране општине прилепчке, изгубио сам те је ови оглашавам за неважећу.

3-3 ЖИВКОВИЋ Савов ПЕРО
село Буковик — Прилепац

Своју личну легитимацију издату ми од стране општине бранске под бр.ј 1887-41 изгубио сам, те је ови путем оглашавам за неважећу.

2-3 НУРКА МАЛЕЗИЋ — Беране

Изгубио сам свједочанство о свршеном I разреду гимназије колашинске издато ми у 1942 43, школ. године те га ови оглашавам за неважеће.

3-3 МЕЂЕНИЦА МИЛОВАН
ул. Гвоздени... — Колашин

Изгубио сам своју личну легитимацију издату ми од стране општине сјеничке у Суторову под бро! 333 43 те је ови оглашавам за неважећу.

2-3 МАРСТИЋЕВИЋ ЂУРО
пок. Николе — Сушица

Изгубио сам своју личну легитимацију издату ми од стране општине сјеничке у Суторову под бро! 244 42 те је ови оглашавам за неважеће

2-3 МАРСТИЋЕВИЋ ЂУРО Ђуров

Моја жена Зорка рођена Дубурдија Симоновић, ваше пута је од мене бјежала без икакног разлога, те ови стављам јавности да знају да од данас преиздам са њом брачна живот и да за све њезине радње као и дугове не одговарам. Поред сам пропутовати исте бракоразводну парницу.

2-3 РАДИВОЈЕ СИМОНОВИЋ
Никшић

Изгубио сам свједочанство о свршеном III разреду гимназије у Пљевљима у школској бр. 15 школске 1939/40 год., те га ови оглашавам за неважећ.

2-3 НИКОЛА ВУКОВИЋ
Давидовград

Из слободне руке продајем два рала обрадене земље у мјесту Калоша — реон општине подгорске.

2-3 СРЕТЕН ПРЕЛЕВИЋ
чиновн. Град Поглаварства

Изгубио сам свједочанство о свршеном III разреду гимназије на Цетињу, издато ми и да бро! 372 у школској 1942-43 години, те га ови путем оглашавам за неважеће.

2-3 БУРОВИЋ ИЛИЈА

Изгубио сам своју личну легитимацију бр. 254/41 издату ми од стране општине зубботинске, те је ови оглашавам за неважећу.

1-3 ВУКОВИЋ ЛУЈАН — Обровац

Своју личну легитимацију издату ми од стране Градског поглаварства Подгорици под бр. 536/II изгубио сам те је ови оглашавам за неважећу.

ПОПОВИЋ М ПЕТАР
1-3 Ловћенска 34 — Подгорица

Своју личну легитимацију ор. 1140 издату ми од стране Общтине примјене, изгубио сам, те је оглашавам за неважећу.

ЛЕКИЋ Н. РЕТАР
1-3 Сеоце — Примјена

Моја жена Јелена рођ. Јовановић напустила ме прије извјесног времена из непознатих ми разлога, па је позивам да се врати у року од десет дана, од дана огласа, ја гарантујем брачни живот. У супротности ћу покренути бракоразводну парницу и њену одговарати за њене дугове".

РАДИСАВ Б. ДАРИМАНОВИЋ
Подгорица — Вашићева ул. бр. 39.

СПОРТ

АМАТЕРИ И ПРОФЕСИОНАЛИЦИ

У животу је велика срећа да неко, када посјетиле савршенство у своме послу, или почне обављати, или моје стратиђицом. И ко вољеа је Шакиа 422 године: ако је посјетилио тајне поломеља. Професионалиа, шо је сјетиа које је дала на узвишени идеалима у поштовалиа сваку.

Осиваа поломеља ове сатрно нијесу рачунала са професионалиама. Они су ваки обеалиа, који у ово вријеме падоаи извор шакиарија и зарде, ве ове нијеје особе које су забаваа ове идеалне своршеа. Мејутим, ваако ваоа народна посиовица: „Пјесма лаком мајсто" — ва је и ко поломеа ваиијеа ваиа.

*Вако је ураваиа одиио да увеаа професионалиа? Савршеа поломеа, или бар теоа ваиа ураваиа: све ваа оиамеоа у народа. Карјера ваиа ваиијеа ваиијеа са професионалиа, а шо је ваиа ваиа брзодо, осиоваа у ваиу, учиаио је да се народа врати ваоа ваоа арбоиа ва ваиа ваиа ваиа. Ва ваиа ваиа професионалиа ва посиебно ваи ваиа ваиа ваиа, шаио ва су а ваиа ваиа ваиа, ваиа ваиа ваиа професионалиа, ваиа ваиа ваиа

ПОЛИТИЧКА СИТУАЦИЈА ЧУНГКИНШКЕ КИНЕ

Прошло је преко 5 година од дана, када је избио тзв. кинески инцидент, који је са временом узео размере оружног и крвавог рата.

Иако се јапанска војска није приказала као освајач, него је изјавила тај основни задатак да створи предуслове за остварење „сфере заједничког благостања", како Јапанци називају на новим начелима материјално привредног и политичког приближавања организованог економског простора, унутар којега би под вођством Јапана имао да се развија њен живот. Такође и Кина мислила је по јапанском плану да уђе у оквиру тог економског простора, али се иако Чанг Кај Шек одупро од самог почетка јапанским плановима, упустивши се у дуги и скупоцени рат, ривјешен да до последњих могућности не уступа.

У тренутку када је Чанг Кај Шек донио ту преудну одлуку имала је његова земља веома мало изгледа да захвати успјех оваквога става. Економски посматрано, она је у веома неповољној ситуацији, индустрија јој се тек почела развијати, свосбраћај је био тек у повоју, у већини потрошачка зависна од иностранства, била је Кина у то вријеме приморана да све своје наде упути у правцу ратних инферација из земаља, које су имале рачуна да она не уступа јапанским захтјевима. Њена политичка снага такође није била на задовољавајућем нивоу. Националистички покрет, на чијем се чело налазио Чанг Кај Шек, и који је себи приписао улог настављача извјесних програмских основа покојног Сун Ат-Сена, био је изложен стаљинизму, који се у то вријеме и водио борбу иако за систему и недовољна средства.

Тако са друге стране и са „умјеренодрвим" изјавама јапанске владе, која је у то вријеме постигао знатне успјехе, не успјешно иако да се у то вријеме ријеши Кинезима, и то успјех велике помоћи коју је овај добијао из Москве.

Када је стога у јулу 1937. године избио инцидент у Лукуану, који је дао знак за почетак кинеско-јапанског рата, иако националистички режим још нијеадекваа био консолидован. Једина сигурна карта на коју је Јапан могао рачунати била је помоћ Сједињених Држава, ријешених да у то вријеме не интервенишу у Кини од јапанске опасности. Вашингтонска влада је заиста водила велику бригу за помоћ Чанг Кај Шеку, што иако није ништа сметало да је Јапанска велика индустрија, посједовала на добитке, скоро свакодневно дана јапанског напада на Перл Харбур, свјесно снабдијевала јапанску војску.

Једна од последњих рата на Далеком Истоку, састојала се у томе да су се односи између Комунистичке и кинеске комунистичке партије ставили на нову базу. Као што смо истакли водио је Чанг Кај Шек оточену борбу против комуниста, извојевавши у њој извјесне успјехе. Чим је избио рат против Јапана промијенила се ситуација слика. Свјестан опасности коју би за његову земљу могао анизати јапански рат склонио је Чанг Кај Шек спорازум са комунистима, базирајући своје повјерење на заједничком интересу са комунистима борјачке снаге потјерају на Кине. То је било потпуно тачно, иако је осјећај непријатељства према Јапану код обе стране извирао из различитих мотива. Не требају нас сјећати да је та сарадња, закључена пактом у септембру 1937. године, остварена тек онако, без иакових великих тешкоћа са обију страна. Супротности су биле повелике, а да би се преко воће преко њих могло прећи, те је борба, која се до тада водила јавно, пребацила у подземље, при чему су се промјенили методе, јер су се исте морале прилагодити промијењеним околностима.

Чим је Чанг Кај Шек био осигурао сарадњу комунистичких снага у борби против Јапана, почео је оних вјешто маневирати како би те снаге направио што бенефицијима. То је нарочито постизао да тај шеф прикладним размјештајима итд., тежећи да њиховом што новом дисциплинисању. Тако су се комунисти мало помало нашли у „подуправедном положају, у односу на Чанг Кај Шека, маршалом Кине, а у стога што су били потпуно лишени подршке Москве, која је, видећи своје интересе у што ефикаснијем вођењу рата против Јапана, чинила све могуће да измири нацинаалисте са комунистима.

Договајући се са трагаи Чанг Кај Шека све ближе демократијама, а уважак демократија у рату против Јапана довео је до прогањавајућих проглашавања кинеске демократије од стране амбасаске пропаганде. Та пропаганда нема мјутим ничег вјаројатног са правом кинеском политичке стварношћу, која је сасвим друкчија. У чунгкинској Кини окреће се све око личности маршала Чанг Кај Шека, који је преко Куоминтаног прави господар територије коју држи под своју владу. Лична природа маршалове власти назвала је чак и у последње вријеме извјесне критике и сумње у Лондону и Вашингтону, гдје се поставило питање мисли ли Чанг Кај Шек уопште демократски? Чунгкиншка Кина нема чак ни устава. Та чињеница се показа ратним околностима, те се тврди да ће одмах по закључењу мира бити стављен на дискусију предлог устава из 1936. године. Заслда манифестије Чунгкинг своју демократску наклоност постојећем Народном савјету, који се састоји од претставника Куоминтаног и комунистичке странке, органа који уствари има само савјетодавни значај.

Заслд сарадња између Чанг Кај Шека и демократија има само војни карактер. Да демократије нису помагале Чанг Кај Шекаратним материјалом био би рат на Далеком Истоку већ давно завршен. Та помоћ има сада за Кину изванредни значај, иакои што је она изгубила своје источне провинције гдје су се налазила највећа њена индустријска постројења и наводи оровина.

Сада се развија индустрија у западним кинеским провинцијама, али још увијек скоро сво тешко наоружање мора долазити из иностранства. А на тај доводи кинеске владе изванредно е Дјелатност у Француска Индокина била отворена за пролаз снабдијевања ратним материјалом, па и доцније када је тај сабраћај текао Бирманским путем, нису се потребе Чунгкинга у то вријеме задовољене. Али када су Јапанци затворили и тај посљедњи пут, настала је веома деликатна ситуација, коју ни ваздушно транспортовање из Америке сигурно није могло у довољној мјери отклонити.

На иак Чанг Кај Шек је ријешен да издржи до краја. Он зна да Јапан има да ликвидира рачуне са силама, које су неупоредиво јаче од њега, и да ће затим јапанске главне снаге бити уперене у другом правцу. Избјешће другог сјајног рата сигурно је ишло у његов рачун. Он се нада — и у томе је солидаран са Јапаном — да ће на све јачоке борбе између коначни крај западног утицаја на Далеком Истоку, док ће — како се нада на рачун исцрпљених тешком борбом против богатих демократија, наићи као побједник.

Колико су оправдани они рачуни, то ће показати будућност. Ако се већ данас може исказати да они нису баш најсправнији. Поред тога сматрало би погрешно ако би се у то вјеровало, да ће Кина лиши свог уплива у земљама Далеког Истока, а у пуном реду не њихове економске и политичке власти у самој Кини. Стога Кинези имају јединствени у прижељкивању побједе Англоаса. Многи сматрају да рат Јапана претставља и њихов рат, те томе конзевентно у њему учествују, прихватајући повјерене послове у оквиру Чанг Кај Шекове владе. Те ваљи да су они повјерени Јапана, или да они сматрају да ће у случају јапанске побједе интереси Кине бити лакше заштићени у великој мјери стешени него у случају англоаске побједе.

Чанг Кај Шек ће још наставити да пружа отпор, прилажећи на Кину знатне јапанске снаге, али данас се може рећи да јапанско-кинески сукоб претставља само један мали отсјек великог сјајстског рата, те да његов исход зависи у потпуности од исхода тог последњег.

F. S.

ЈУЖНЕ ДРЖАВЕ С.А.Д. НА ПОЛИТИЧКОЈ РАСКРСНИЦИ

Унутрашња политика Сједињених Држава одређује се двопартијским системом, сталним измјењивањем на власти демократске и републиканске странке, при чему се на тај начин увијек могу онемогућити подизање на управу неке треће партије. Стога су све силе, које желе да утичу на политику, присиљене да се укључују у игру тих двају странака, па је њихово дјеловање тако бројном за спољни свијет потпуно невидљиво, иако одмах ова да буде прекинуо. Међу те силе спадају локални утицаји, нарочито разних појединих држава вијајадане конфедерације, које имају на основу устава далекосежна овлашћења. Већ 70 година, тј. још од грађанског рата су јужне државе начелно демократске, те настављају у оно вријеме изгубљену борбу сада са политичких средстима. Прије 3 мјесеца отпочела је борба југа за повољнијем положајем. Истакло се мишљење да вашингтонска влада занемар је интересе јужних држава и поред тога што је са њима везана истим начелима демократске партије.

Тај напад су помоћ ранијих вођа гувернери, који су у оно вријеме демократске странке, врштећи притисак на владу пријетњом да ће све јужне државе напустити на демократске странке. Прободарјем југа сматрао се Сем Џонс, гувернер Луијане, који је недавно изложио разлоге незадовољства. У овом реду је истакао критичан став југа према жели индустријских кругова сјеверних држава, да се југ Сједињених Држава препусти апсолутно пљачкарењу, спречавајући му могућности равоја сопствене индустрије. То се жели постићи разним практичним средствима, као н.пр. жељезничким тарифама које довоје јужне државе у запостављени положај. Пребацивање јужне тереје из Бостона у Чикаго. на отстојању од 973 миље плаћа се 1,69 долара, а из Лекчарса на Чикаго, на отстојању од 961 миље, дакле на пруги краћој за 12 миља, читавих 2,68 долара, дакле за један долар скупље. Тако је онемогућена свака конкуренција са Бостоном. Демократској влади се предбацује да она не само да није ништа учинила у смислу исправљања те непраде, већ је по. Рузвелтом путем Ну Дила минирала социјалну структуру југа. Законодавством о социјалном осигурању омогућено је Цриципма да одбију повуде рада са пренисом платом, док се увијек при одређењу потпоре на незапослене, изједначених за цијели територији Сједињених Држава није водило рачуна о томе да приачко становништво има мање животне потребе. Још једна друга слабост владе је ненадуте да акцији грађења кућа иде за уништењем четврти биједе једино у индустријским градовима, а будући да таквих у јужним државама нема, одлази у исте милијарде долара, које су одређене за ту акцију, искључено у корист сјевера.

Ове прилике, на које се југ жали већ годинама, осјетиле су се нарочито тешко под утицајем ратне привреде. Изгледа да индустрија изоружања има мањеју да се, под спомињутим прилагођавањем, пребаци у сјеверноисточне државе, иако се сматра да за њих постоји опасност од ваздушних напада. Повнато је да је Савјет за ратну производњу отклоно план Хајнсових дроборградишта да се у на југу гради бродоградиште, што је учинено под утицајем елемената који сарађују са великоиндустријом из сјеверноисточних крајева. Могућност индустријског развоја југа биле су до сада кочене сталним недостатком угља. Али та недостатак могло би се добрим дјелом надокнадити искоришћавањем природног гаса; сада се мјутим говори о плановима да се тај природни гас цијевима одводи у сјеверноисточне крајеве, увјесто да се употреби за индустријску вирадњу југа.

Још значајнија камен раздора између југа и Вашингтона претставља проблем питање и проблем трговинске политике. Рузвелт је наредио примјене Цриципа да радинке у индустрији наоружањ, и то под истим условима као и бијо по радничке. Тиме су се морале попуштати правилнике, настале услед мобилизације. Југ види у томе опасност за своју идеологију, која се темеља на предности бијеле расе. Постоји бојазан да се после рата више неће моћи одржати привилегеванио положај бијелих и да ће тада избити социјални нереди. Исто тако види југ у аванчиној политици Вашингтона према цијелој западној хемисфери велику опасност за себе. Јонс је приличан разговарао недјеља мјеста у говору Сенатора Белса, гдје је државни потсекретар називао да гајеше шебиране трске у Луијани није рашоврјајно, те да би се дарало напустити у интересу јачег равоја увоза на Кубе, као и да се К-ба мора дати довољан зајам за унапређење гајења риже. До сада је Куба увозила риже из Сједињених Америчких Држава, сумњиак производње јужних предјела. На тај начин се на политичких радова помаже државама Јужне Америке, занемарујући при томе потпуно интересе јужних држава Сјеверноамеричког савеза.

Ето, то је позадина. Формално се борба развија за питање вјешаности појединих држава, што претставља стари борбени поклич демократа, који наводно жеде да спријече централизиране одлуке. Јонс је напрано рачун, у којему је доказао у међусобној вјешаности у натаљетету са подјелом богатстаа: у јужним Државама Сјеверноамеричког савеза рада се и подигне 33% дјеце, од које се велики дио доцније исели на сјевер, јер тамо има већих могућности просперитета. То почиша управо на неправедној подјели національног богатства, од којега на јужне државе отпада свега 10%.

Опасност да приликом претстојећих претсједничких избора јужне државе промијене свој политички став није велика уколико републиканска партија буде исталила неког противкандидата на Ну Јорка, као нпр. Девија. Мјутим та опасност постаје велика ако буде кандидиран, као што се предпоставља, гувернер Оина Џон Бракер, јер он наступа против претстанних Средњег Запада. Приликом посљедњих избора покушао је Вилки да добије цриначке гласове обећањима, која су у политичком погледу југу имала знаја него демократе. Истина је Охио у уједе покаавано пријатељство према Цриципма, али се никада није изрично за њихово социјално виједнивање са бијелцима. Овдје још није добровољна оно фотографија на доба његове изборне кампање, на којој је његова жена била спијана ваједно са црним гласачима.

Тако се може рећи да југ, одобравајући потпуно социјалну социјалну политику, стоји у оштрој опозицији према његовој унутарњој политици. Југ користи огорчено Рузвелтов попуштањем ставе синдикатима и Цриципа, водене централистичке методе рационирања и контроле цијена, која се управља нескладно према приликама и индустријским крајевима сјеверноистока, а никако не према потребама аграрног дворасног југа. Тако изгледа да се све јаче изјављује питање: х ке ли јужне државе приликом сљедећих претсједничких избора напустити демократе, или ваправо Рузвелта, уколико би он по четврти пут истакао свој кандидатуру, или се њима ради само о томе да приђе избора уједињавањем потрјерају воду на свој млин?

Раднички немири у Енглеској и С.А.Д.

Понављање штрајкова У Сјед. Држ.

(*Вашингтон*) Савјетује се да је министар унутрашњих дјела Сједињених Држава изјавио да ће рудари можда опет обновити штрајк који ће трајати до мјесеца октобра, када ће истећи рок који су синдикати одредили за преговоре о новим колективним уговорима, који би продужили веће наднице. Министар је сем тога рекао да такав захтјев не би био неоправдан, те је вјероватно да ће се увјерити измјена у једну ранију Рузвелтову одредбу, којом се забрањио повећање надница.

Штрајкови у Енглеској

(*Лондон*) У вези са све већом опструкцијом рудара у Велсу и са опасношћу од нових штрајкова, нашао се претсједник енглеског рударског синдиката присиљен да нападне штрајкоме, називајући их антиратним манифестацијама. Он је додао да прекидање није оправдано, будући да у свим рударским областима постоје синдикалени органи за измирење. У међувремену шире се штрајкови у Јоркширу и у средишњем у Велсу, док је комитет рударског удружења предао ултиматум сопственицима рудника да се у року од 21 дана одуче на прихватање радничких захтјева.

Изборна агитација

(*Нју Јорк*) Савјетује се да се у крилу републиканске странке почела агитати стрјуа у корист генерала Мак Артура као Рузвелтовог противкандидата на сљедећим претсједничким изборима. Претсјадник Конгреса Фиш је изјавио да приједи други од садашњих кандидата не би могао да групи Рузвелта, док је Мак Артурова популарност тако велика да се може вјеровати да би он скоро једногласно био изабран.

Генерал Тојо говори Бирманцима

(*Токио*) Јапански министар претсједник генерал Тојо изјавио је у једном говору, који је преко радија упутио бирманском народу, да се темеља побједе заснивају у овоме рату на богатству и независности изворима Источне Азије, који сачињавају живе борбене снаге. Он је истакао радоте које је Јапану и његовим савезницима даровати побједу. То су: ниа великих јапанских побједа током прве фазе рата; јачање челичног пакта милијардом становника Источне Азије; стаљно и непоседно претварање неисцрпних извора Источне Азије у ратни потенцијал. Генерал Тојо је завршио свој говор обећањем да ће се Јапан заједно са Бирмом борити у чврстој вјери да ће сагледати дан побједе.

Мексиканска родољубе не пропуштају америчке транспорте

(*Мексико*) Савјаше се на грама Мексика да на цјелом територију све чешће долази до оружаних напада на америчаске заједнице, које пролазе кроз земљу. Обзиром на такву ситуацију нашла се влада присиљеном да грађанима Сједињених Држава не издаје дозволе за ратне по унутрашњости. У посљедње вријеме је једна јака оружана чета разорала једну караману од неколико десетака аутомобила, које је стигла из Сједињених Држава. Мексиканске власти, вабринуте због такиог понашања націоналистичких елемената против Сједињених Држава, ријешиле су да разнијесте граничне трупе дуж свих великих путева што воде за Сједињене Државе.

Савезници се отимају око аргентинског меса

(*Шејкохолм*) Недавно закључени англо-аргентински уговор којим је Велика Британија за себе осигурала скоро сву производњу меса у Аргентини, изазвао је протесте многобројних америчких листова који тврде да се тим оштећује становништво Сједињених Држава.

Околности смрти бугарског Цара

(*Софија*) У вези са кратком и тешком болешћу Краља Бориса III непријатељска пропаганда не губи прилике да баци дежурну клевете на противнике, те да без икаква ка скупила наводи сумљичења. Стога је претсједник бугарског министарског савјета савао повјерио, којима је дао изјаву о владаревој болести. Недјеља дана прије болести боравио је Краљ Борис у својој љетњој резиденцији, гдје је 18. августа направио један излет. Дан доцније прошетао се у околину. На дан 20. августа пошао је у Сопот, гдје је на састао са неколико страних дипломата. Сљедећег дана пошао је владар у лов. Истог дана поподне био је опет у Чамурнији гдје је остао до 22. августа. Тог дана је и у Софију стигла његова супруга породица. На дан 23. августа вратио се Краљ Борис у Софију потпуно здрав, те се задржао у граду до 19,30 часова. Нешто доцније је владару повлило. Од самог почетка није постојало никакве сумње у природу болести. Лекари су установили тромбозу лијеве коронарне артерије, смртне која се појављује обично услед напорног рада и скоро увијек има смртни исход. Исто вече повани су страни специјалисти, који су његовом владару заједно са наиболи бугарским специјалистима. Током цијелог трајања болести није мјутим лекарима било никакве несвјесте у погледу природе болести и терапије. У петак дошло је до изразјеног побољшања, у суботу је наступио смртни исход болести. Истог дана настала је компликација, а то у виду обострапог пулмонитиса и пулмонарног и церебралног едема. Претсједник министарског савјета навео је изјаву да се није нашла редовна владарева опорука са писмено вираженим упутом у погледу регентства. Његова воља, да буде сахрањен у Рилском манастиру биће поштована. Сахрана је одређена за петак 12,30 часова.

Велики број разних делегација и маса свијета на свих краљева Б. гарске стигли су у Софију да одају посљедњу почасту Цара Бориса и да положе вијенце од цвијећа на одар у катедрали Светог Александра Невског. Протицање свијета наставило се у ноћи до 2 сата. Јутрос су сви Бугари носили знак короте.

Кратке вијести

(*Шејкохолм*) Док се Черчил налази на повратном путу за Енглеску изгледа да се у Лондону врше припреме за прву конференцију између министара иностраних дјела Сједињених Држава, Енглеске и Русије у Кајру. Није искључено да би овој конференцији слиједио састанак у Москви између Стаљина, Рузвелта и Черчила.

(*Лисабон*) Министар иностраних дјела Чунгкиншке Кине дао је изјаву у вези са својим разговорима са Рузвелтом, истакавши да у уствари у разматрање разне питања, о којима се расправљало у Кебеку.

(*Будимпешта*) Отпочела је подјела земљишта, одузетих јеврејима, међу породицама бивших мађарских борца. Свакој породици даће се најмање 5 а највише 20 југера.

(*Рим*) Н. В. Краљ именовао је Н. Е. генерала Алберта Пјерини амбасадором у Берлину а Н. Е. Гвида Роко амбасадором у Анкари.

(*Букурешт*) Бивши румунски посланик у Берлину именован је за румунског посланика у Ватикану.

(*Будимпешта*) Успостављено је мађарско дипломатско претставништво у Данској.

(*Софија*) За петак 3. септембра заказано је ванредно заједање Народног собарија.

(*Букурешт*) Савјетује се из Берлина да је расписан нови ратни зајам од 125 милиона стерлинга, који ће носити име 4. зајма слободе. Уписивање ће почети 5. октобра.

(*Хелсинки*) Мануршки цар примио је јапанског министра за Велику Азију. Затим је министар конференцао са главнокомандајућим кинеушуске војске и са мађарским министром претсједником.

(*Рим*) Декретом су умировљени гроф Дино Гранди и гроф Галеацо Ђано.

(*Токио*) Јапански главни стаб јавља да је непријатељ у борбама код Салмуе на Новој Гвинеји оставио на бојишту 5600 мртвих.

(*Ла Паз*) Боливијанска влада предала је оставку претсједнику реаубиле. Предвиђа се могућност образовања нове владе.

(*Шејкохолм*) Лондонски дописник листа „Свенска Дагебладет" јавља да се на статистика сваваде да је у Енглеској од почетка рата умрло 11.000 особа од пожара вававаних у вези са повраћењем.

(*Вашингтон*) Новоселандска влада саопштила је да губитци новоселандских копнених трупа од почетка рата износе 20.000 људи.

Директор **БЈЕЛО БИЋАН**